

Notat

Foretræde 12/1 2017

Energi- Forsynings og Klimaudvalget

Energispareordningen (ESO)

Her opridses kort de alvorlige problemer, der knytter sig til implementering, administration og tilsyn med Energispareordningen (ESO). Dette sker i tre delafsnit: 1. *Baggrundsinformation*, 2. *Snyd og omgåelse af regler*, 3. *Tilsynssvigt*. 4. *Aftalebrud*.

Ad 1. Baggrundsinformation

Omfang: I 2015 betaler energikunder og virksomheder i omegnen af 1,6-1,7 mia. kr. for realisering af energibesparelser (ESO). ESO har kørt med større og større skala siden 2006. Der er intet omkostningsloft.

Hvordan: Opkræves og finansieres via en skjult post på energiregningerne, dvs. el-, varme-, gas- og olieregningerne. Fordelingen imellem husstande og erhverv er uklar, idet selskaberne kan selv bestemme, hvordan de vil fordele forpligtelsen/godet på private og erhverv.

Kontrol/tilsyn: Årlige stikprøver på langt under 1 procent af projekterne. Uanset metode for stikprøve er fejlprocenten på mellem 25-37 pct. Ifølge Deloitte laver op mod 20 pct., at elnetselskaberne ikke den pligtige egenkontrol. Der er ingen sanktioner. Der er ingen kontrol med de økonomiske bilag, der knytter sig til udgifterne under ordningen.

Ad 2. Snyd og omgåelse af regler

Myndighederne har nedsat en arbejdsgruppe for "*Snyd og omgåelse af regler for energiselskabernes energispareindsats*". Arbejdsgruppen "*har samlet dokumentation for en række konkrete forhold*", som er gengivet i Energistyrelsens notat. Her er 4 af de mere end 15 velkendte muligheder for snyd og omgåelse af regler ifølge Energistyrelsen¹:

- **Ingen konkrete projektaftaler.** *Energibesparelser indberettes på baggrund af en generel rammeaftale. Det giver mulighed for at få penge for opgaver, der reelt ikke er udført.*
- **Afviste projekter går alligevel et andet sted.** *Projekter, der afvises et elnetselskab, ender lige pludselig som godkendte projekter et elnetselskab.*
- **Dobbeltindberetning.** *Kunder indgår aftale om overdragelse af energibesparelser med flere energiselskaber. Samme besparelse kan i princippet indsendes x00 gange. Risiko for at blive opdaget er forsvindende lille. Der er omkring 100.000 projekter årligt, mens den årlige stikprøve på 150 projekter (0,15%), dvs. at der er stort set ingen kontrol.*
- **Dårlige auditorer (revisorer),** *der ikke har kendskab til aftalens krav, regler og derved godkender projekter, der burde underkendes.*

Listen med de 15 punkter fra Energistyrelsen er ikke udtømmende. Eksempelvis tæller ulovlig markedskobling ikke med, dvs. det forhold, at køb af energibesparelser betinges af, at forbrugeren også er kunde i deres concernforbundne handelsforretning samt at der tilbydes særlige rabatter herfor.

Der eksisterer intet overblik over omfanget af omgåelse af regler til trods for, at der gennem ordningen roterer flere milliarder årligt. Kendskabet til misbrug i branchen er udbredt, myndighederne kender problemerne, men ingen agerer – heller ikke på baggrund af konkrete klager.

2.1 Et eksempel på en større svindelsag

En gennemgang af netmonopolernes indberetninger fra 2012 giver anledning til observation af flere ejendommelige tal. Det mest usædvanlige er indberetningerne fra 15 små netmonopoler, som i fællesskab ejer et kommercielt elhandels- og energisparesekselskab. Det ses blandt andet at:

- *De 15 små selskaber står for ca. 30 pct. af de totalt energibesparelser i elsektoren i 2012 – til trods for at deres samlede markedsandel er under 5 pct.*

¹ Energistyrelsens notat: <http://38qren2rsn6f2c87f93pxkwi.wpengine.netdna-cdn.com/wp-content/uploads/2014/02/2.f.-Oplæg-om->

- 1 af de 15 selskaber, som har mindre end 45.000 elkunder, leverer næstflest besparelser overhovedet i 2012 – kun overgået af DONG Energy, der har mere end 20 gange så mange kunder
- De 15 selskaber leverede i snit 7-10 gange så mange besparelser, som de var forpligtet til.

Det er ikke muligt for tredjepart at komme til bunds i sagen, fordi det kun er myndighederne, der kan få indblik. En gennemgang af selskabernes ordinære regnskaber giver dog følgende dokumenterbare hypotese: Det for en række elnetselskabers fælles kommercielle elhandels- og energisparelselskab (Her kaldet **Energisparelselskabet**) køber en virksomhed (Her kaldet **SelskabX**), som historisk har lavet energibesparelser uden dog at benytte sig af ESO-midler i deres salg og udførelse af opgaverne. Det har været overladt til SelskabX's kunder om de ønskede at indhente tilskud fra forpligtede selskaber.

SelskabX opkøbes af Energisparelselskabet for knap 30 MDK, men Energisparelselskabet sælger herefter de indkøbte besparelser videre til deres ejeres netmonopoler for ca. 120 MDK. Dvs. at ejerselskaberne populært sagt sælger varen til sig selv. Herved opnår det fælles kommercielle Energisparelselskab en betragtelig fortjeneste på omkring 90 MDK. De ca. 120 MDK (dvs. købspris plus fortjeneste) opkræves hos de 15 små selskabers monopolkunder efter ESO'ens "hvile-i-sig-selv-princip". Det er uklart om dette princip juridisk tillader, at selskaberne sælger varen til sig selv, lader monopolkunderne betale, og så derefter forlægger fortjenesten et andet sted. Men uanset om det er lovligt eller ej, så er metoden ganske udbredt i alle elselskaber, hvor metoden omkring fordeling af fortjeneste forekommer i mindre skala.

Transaktionerne, som beskrevet her, kan også være ulovlige af flere grunde – herunder, at besparelserne ikke er dokumenteret additionelle. Forudsætningen for ESO-udbetaling er, at projekterne ikke ville blive gennemført uden tilskud, og at aftalen om støtte var indgået før projekterne blev sat i gang. Dette er der mere end god grund til at betvivle i ovennævnte sag. Konsekvensen vil i givet fald være, at forbrugerne har betalt op mod 120 MDK for effektløse besparelser eller mere populært sagt: Varm luft.

Til trods for den ekstreme afvigelse i 2012, så ringer ingen alarmklokker hos tilsynsmyndighederne. Der sker intet i hverken i Energistyrelsen, hvortil besparelserne indrapporteres eller i Energitilsynet, hvor omkostningerne indberettes. I 2015, hvor 1 af selskaberne bliver udtrukket til stikprøve, undgår et af selskaberne alligevel kontrollen, fordi selskabet leverer 0 energibesparelser i 2015.

Problemet er at de stadig afholder omkostninger til at realisere – og alene derfor kunne Energistyrelsen have bedt om strikprøve. Men det undgik man ved at pille selskabet ud. Dette år blev der så ikke ført tilsyn med 10 selskaber, men alene 9 selskaber.

Energistyrelsen har i den forbindelse brugt i alt fire måneder (17. august-21. december 2016) på at overveje følgende spørgsmål: *"Hvilken hjemmel har Thy-Mors Energi Elnet til at opkræve penge hos forbrugerne for energibesparelser, som de ikke har lavet? Det gælder fra 2013 og frem. Eksempelvis i 2014 opkræver Thy Mors knap 10 mio.kr. (9.956.000 kr.) hos forbrugerne for energibesparelser, som det med vedhæftede aktindsigt fra Energistyrelsen er dokumenteret, at selskabet ikke har lavet, idet de intet har indberettet http://energitilsynet.dk/fileadmin/File/0_-_Nyt_site/EL/Off._tilgaengeligt_register/Regu._regnskaber/Thy-Mors_Elnet/2014_-_Thy-Mors.pdf".*

Svaret den 21. december 2016 var, at Energistyrelsen ikke var rette myndighed. Energistyrelsen har sendt spørgsmålet videre til Energitilsynet. Herfra har vi intet hørt. Konklusionen er altså, at den for aftalen ansvarlige regulatoriske myndighed ikke kan svare på spørgsmål om hjemmel til at opkræve penge til energibesparelser, som selskaberne ikke laver. Der er over en længere årrække tale om betydelige millionbeløb, hvorfor det er utrygt som forbruger, at myndighederne ikke kan orientere om en klar lovhjemmel til at udskrive millionregninger – eller er i

Ad 3. Tilsynssvigt

3.1. Ordningen har delt tilsynsmyndighed

ESO er indrettet med delt tilsynsmyndighed, hvilket er ganske usædvanligt. Det giver en lang række samspilsproblemer. Energistyrelsen har ansvaret for indmeldte besparelser (tæller) og Energitilsynet har ansvaret for indmeldt økonomi (nævner). Derfor føler ingen myndighed, at de har ansvar for det samlede resultat (prisen for at realisere energibesparelser). Ovenstående hjemmels spørgsmål illustrerer, hvordan også tredjepart bliver kastebold mellem myndighederne, når der er problemer, som skal løses – og ikke mindst, når der er et ansvar, der skal tages.

3.2. Alle omkostninger kan aktiveres i regnskabet som administration

Til ordningen hører en vejledning, der giver monopolselskaberne vidtrækkende adgang til omkostningsdækning.

Monopolselskaberne har selv været med til at skrive ned, hvilke omkostninger, der kan tælle med.

I praksis kan alle omkostninger kan uden kontrol overvæltet på monopolforbrugerne. Der har aldrig været gennemført en kontrol eller et tilsyn med de økonomiske bilag, der ligger til grund for de regninger, som sendes til forbrugerne. Dette er helt uden fortilfælde på andre tilskudsordninger.

Følgende omkostninger kan ifølge vejledningen konteres som "administration"²:

- *Omkostninger til gennemførelse af kampagner*
- *Udarbejdelse af artikler*
- *Brochurer*
- *Eksterne personaleomkostninger*
- *Interne personaleomkostninger*
- *Printmaterialer, demolokaler osv.*
- *Anden informationsindsats, der informerer om ordningen.*
- **Kontingenter (til brancheforeninger – eksempelvis for elselskaberne er det Dansk Energi)**
- *Indtægter/gebyrer*

I en sædvanlig forretning vil flere af ovenstående omkostninger konteres som eks. salg- og markedsføringsomkostninger. Flere af ovenstående posters miljøeffekt må betvivles, og de åbner en ladeport for krydssubsidiering mellem koncernforbundne selskaber. **Kontingenter:** Dette gælder eksempelvis kontingenter til Dansk Energi, der for et enkelt selskab årligt kan være i størrelsesordenen 4-5 mio. kr. Akkumuleret for elbranchen bliver det til voldsomme summer, som forbrugerne betaler i en tro om at der er tale om øremærkede midler til energibesparelser. Her et eksempel på et regnskab fra et elnetselskab, som det er oplyst til Energitilsynet:

	2010	2011	2012
Omkostninger som knytter sig til årets energisparemål:			
Faste omk. (energispardel af Dansk Energi abb.)	5.001.861	4.919.774	4.415.380
kWh afhængige omk.	33.408.678	40.516.373	39.766.779
Omregning af kWh afhængige omk. til opnåede energibesparelser	39.352.019	36.667.456	49.584.519
Samlet omk. til opnåede besparelser	44.353.880	41.587.230	53.999.899

Gebyrer: Der er ingen godkendelse af de gebyrer, som monopolernes koncernforbundne selskaber opkræver for intern administration imellem selskaber. Alle monopolselskabers gebyrer skal ellers godkendes i Energitilsynet, men da opkrævningen sker i det kommercielle koncernforbundne selskab, er der hverken kontrol eller godkendelse heraf. I det hele taget er uforståeligt, hvorfor man når frem til, at selskaberne må opkræve selvbestemte gebyrer under en ordning, hvor de 1:1 må vælte samtlige omkostninger over på forbrugerne. Der er intet tilsyn med de omkostninger, der knytter sig til gebyrerne – herunder ej heller gebyrernes størrelse.

Evalueringer samt de årlige stikprøver undersøger alene informationer af teknisk karakter; om projekterne leverer besparelser iht. det såkaldte standardværdikatalog, at datering og kronologi er korrekt mv. Der har aldrig været foretaget kontrol eller gennemgang af de økonomiske bilag, der knytter sig til de opgaver som netselskaberne løser, hvoraf hovedparten er bilag der er faktureret fra netselskabets koncernrelaterede handelselskab. Der findes ikke et eneste omkostningsbilag, som et selskab er blevet bedt om at betale tilbage.

3.3. Branchen fører tilsyn med sig selv

I bekendtgørelser og vejledninger står der bl.a., at monopolselskabernes regnskabstal skal revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor. Der står også, at årsrapporterne skal offentliggøres på Energitilsynets hjemmeside. Yderligere præciseres det, at når regnskabstallene foreligger, skal Energitilsynet etablere en benchmark, som viser de enkelte virksomheders samlede omkostninger ifm. besparelsesindsatsen og omkostninger pr. sparet kWh.

I året 2013 ændrede Energitilsynet fremgangsmåden for benchmark ift. bekendtgørelser^{3,4} og vejledning. Ændringen

² Energistyrelsen: http://www.ens.dk/sites/ens.dk/files/forbrug-besparelser/energisekskabernes-spareindsats/Lovgrundlagkontrolresultater/Lovgrundlag/vejledning_i_opgoerelse_og_indberetning_af_omkostninger_12.09.14.pdf

³ Kilde: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=136893>: Uddrag af § 28: "Det i årsrapporten indeholdte regnskab samt den nævnte dokumentation revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor, der herunder skal påse, at virksomheden har oplyst alle forhold, der efter kapitel 4 kan påvirke reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet". "Stk. 3. Årsrapporten gøres offentligt tilgængelig af Energitilsynet".

⁴ Kilde: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=160629>: Uddrag af §20, stk. 8: "Når regnskabstallene fra det forudgående år foreligger, etablerer Energitilsynet en benchmarking, som viser de enkelte virksomheders samlede omkostninger i

skete med begrundelsen om, at tilsynet havde erfaret, at nogle elnetvirksomheders indberetning af energibesparelser indeholdt besparelser, der var realiseret i tidligere år⁵. Derfor fandt Energitilsynet, at det mest retvisende billede for 2013 blev givet ved, at indberetningerne først blev indberettet af monopolselskaberne til deres egen lobbyorganisation Dansk Energi, der ingen myndighedsbeføjelser har. Først derefter bliver statistikken nu sendt til Energitilsynet. Det er problematisk, at Energitilsynet erkender, at der er et problem i de indberettede tal, men derefter lader en lobbyorganisation, hvis medlemmer eksempelvis har indberettet de samme besparelser i to på hinanden følgende år, om at foretage kontrol og tilsyn i netop det mest problematiske år.

Således knækkes myndighedernes styrings- og kontrolkæde, idet lobbyorganisationer bliver mellemed på indberetningerne til Energitilsynet. Tilsynet mister deres autoritative myndighed og ikke mindst muligheden for at samle kompetencer, viden og indsigt om de økonomiske forhold, der knytter sig til ordningen.

3.4. Fejl i indrapporteringer

Der er intet loft på omkostningerne. Selskaberne indberetter de nøjagtigt samme nøgletal forskelligt til hhv. Energitilsynet og Energistyrelsen. Det drejer sig om 1) hvor mange penge de har brugt (omkostninger i kr.), og 2) antal realiserede energibesparelser (besparelser i kWh). Dette strider direkte mod reglerne. For 2013 er der tale om en forskel på over 60 mio. kr. i såvel omkostninger som den økonomi, der knytter sig til besparelserne. Dette bidrager til at gøre benchmarks upålidelige.

Der er rod i reguleringsregnskaberne. I 2013 foretager mere end 80 pct. af elnetmonopolerne fejlagtige indberetninger. Energitilsynet har i såvel 2013 som i den seneste benchmark for 2014 gjort klart, at der er rod i indberetningerne. I 2014 kaldes indberetningerne bl.a. "inkonsistente" og "bemærkelsesværdige", men alligevel gøres ikke yderligere for at afdække og håndtere problemerne. Energistyrelsen, der modtager disse oplysninger fra Energitilsynet foretager sig heller ikke noget.

Flere selskaber foretager efterfølgende korrektioner til reguleringsregnskaberne uden revisorpåtegning. Korrigerede reguleringsregnskaber bliver ikke offentliggjort på Energitilsynets hjemmeside, sådan som bekendtgørelsen foreskriver. Der er ingen gennemsigtighed.

Der er eksempler på selskaber, der efterregulerer to cifrede millionbeløb bagudrettet i 2015 for årene 2010-2013. Der er ligeledes eksempler på fejlagtige indrapporteringer, idet selskaberne må skyde besparelser såvel som økonomi mellem de forskellige regnskabsår. SEAS_NVE Net tager eksempelvis 20 mio. kr. og besparelser i størrelsesordenen 20 GWh ud af deres indberetning til benchmark 2012. Problemet i tilfældet her er, at penge og besparelser aldrig kommer ind i benchmark igen. Hverken i 2013 eller 2014. Dermed belaster pengene ikke ordningens økonomi, alt imens pengene er opkrævet ud hos forbrugerne og nu stranded i selskabet. Dette skyldes, at selskaberne indberetter tallene korrekt i deres revisionspåregnede regnskaber. Efterfølgende aktindsigt i Energitilsynet dokumenterer forløbet. Pengene kommer aldrig tilbage til forbrugerne. Fejlagtige indberetninger efterreguleres ikke i benchmark, og selskaberne skal således ikke levere pengene tilbage til forbrugerne ligeså vel, som de ikke skal levere nye energibesparelser, der svarer til deres mål.

35 pct. af elnetselskaberne indberetter nøjagtigt lige mange indtægter og udgifter i 2013. Som et selskab skriver til Energitilsynet i 2015: *"Vi har ikke en selvstændig tarif for energibesparelser, hvorfor opgørelsen af en difference ikke giver mening. Vi betragter omkostninger til energibesparelser på lige fod med andre driftsomkostninger. Vores udgangspunkt er at årets omkostninger til energibesparelser er lig med årets indtægter, hvorfor differencen altid er 0"*.

Det er en overraskende og dybt problematisk rapportering, idet indtægterne er baseret på en helårlig faktureret leverance, mens udgifterne vedrører de konkrete omkostninger for projekter. Under normale omstændigheder er det kun regnskaber, hvor man populært sagt "regner baglæns", som man kan få til at gå lige op. Det er en klassisk cigarkasse-økonomi-tænkning, der ligger til grund for bogholderiet her – og den burde under ingen omstændigheder være at finde i en statslig tilskudsordning til flere milliarder kroner, som oveni købet er omkostningsstyret, og hvor alle omkostninger kan væltes over på forbrugerne. For 2014 er antallet af selskaber, der benytter sig af denne regnskabsføring steget til knap 50 pct. I praksis kan ingen virksomhed afvikle sine omkostninger således, at de præcist

forbindelse med besparelsesindsatsen og omkostninger pr. sparet kWh". "Denne benchmarking offentliggøres af Energitilsynet på Energitilsynets hjemmeside".

⁵ Kilde: http://energitilsynet.dk/fileadmin/Filer/0_-

[_Nyt_site/VARME/Artikler_og_analyser/Energisparebenchmark_2013_revideret.pdf](#) – side 10

rammer opkrævningen hvert eneste år, og specielt ikke når indtægterne først er endelig kendt efter årets afslutning, når den leverede mængde strøm er opgjort. Dette åbner op for et nyt problem: Da omkostninger til afholdelse af projekter og indtægter relateret til en løbende faktureret leverance, så betaler halvdelen af elnetmonopolerne enten frivilligt en meromkostning af egen lomme (når der bruges mere end faktureret) – eller også stoppes der noget i lommen hos elnetselskabet (når der bruges mindre end faktureret). Omfanget er ukendt. Fraværet af omkostningsstyring koster forbrugerne dyrt, idet der endvidere er nul kontrol med, hvad selskaberne rent faktisk opkræver ude hos kunderne. Der er ingen kontrol fra hverken Energitilsyn eller Energistyrelsen med, om de penge, der burde gå tilbage til forbrugerne, bliver ført tilbage til forbrugerne.

3.5. Stikprøver

De årlige stikprøver udgør højst 0,15 pct. af det samlede antal projekter (100.000 projekter årligt). Der er en forsvindende lille stort set ikke eksisterende risiko for at blive opdaget. Energistyrelsen bruger nye typer af stikprøver hvert år, hvilket forhindrer reel sammenligning. Til gengæld kan det konkluderes, at uanset hvilken metode, der anvendes, så er der fejl i mellem 25-37 pct. af alle projekter uden at myndighederne handler på det. Ved en forudsætning om, at stikprøverne bør være repræsentative for den samlede mængde projekter bliver konsekvenserne næsten uoverskuelige: Fejl i 37 pct. af 100.000 projekter.

Hovedtal fra ESO-stikprøvekontrol (Kilde: Energistyrelsen)					
	2010	2011	2012	2013	2014
Udtrukne sager	100	121	150	130	150
Sager med fejl	25	42	54	36	55
Fejl i alt	ikke vist	ikke vist	66	62	75
MWh med fejl	7.664	ikke vist	ikke vist	2.562	10.411
MWh i alt	68.815	ikke vist	ikke vist	13.147	35.430
Sager med fejl i %	25%	35%	36%	28%	37%
MWh med fejl i %	11%	6%	ikke vist	19%	29%

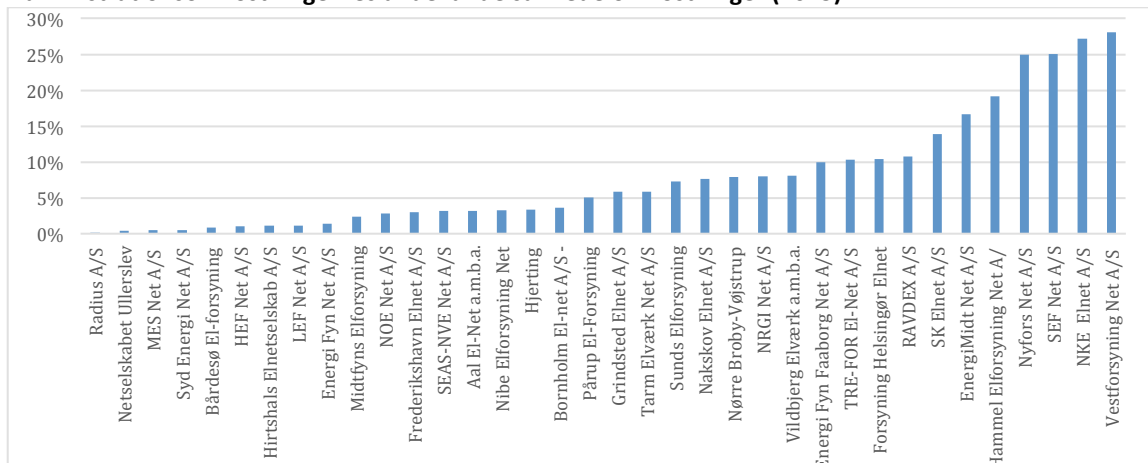
De ovennævnte projekter med fejl – herunder de annullerede projekter fra 2014, som svarer til halvdelen af hvad de mindste selskaber skal lave totalt på et helt år – fjernes ikke fra det årlige benchmark, og de fjernes ej heller fra det enkelte selskabs opgørelse. Konsekvensen er, at totalbeløbet for ordningen indeholder annullerede energibesparelser mens det enkelte selskab hverken bliver sanktioneret eller tvinges til at levere andre besparelser, der kan godkendes. De penge, som selskaberne har opkrævet hos forbrugerne for de besparelser, der fik mærkningen "ikke godkendt", kommer heller ikke tilbage til forbrugerne.

Der foretages ingen kontrol med de beløb, som selskaberne får lov til at opkræve på forbrugernes og virksomhedernes energiregninger. Ingen forbruger kan få oplyst, hvad de helt præcist betaler til denne udgiftspost, og der er dermed ingen mulighed for at sige hverken til eller fra for den enkelte forbruger.

3.6. Administrationsomkostninger

Et elselskab tager hele 11 mio. kr. for deres administration af ordningen (2015). For 11 mio. kr. kan selskabet vel lønne omkring 20 medarbejdere til ren og skær papirarbejde ifm. den statslige tilskudsordning – og kun den. De 11 mio. kr. svarer omvendt til 1/3 af alle landets elselskabers samlede administrationsomkostninger. Prisen sætter selskabet selv - og prisen behøver ikke at være omkostningsægte.

Administrationsomkostningernes andel af de samlede omkostninger (2015).

Kilde: Energitilsynets benchmark for 2015 (2016).

Andre elnetmonopoler er anderledes effektive – de udfører opgaven gratis. Omvendt bruger et tredje selskab bruger ligeså mange penge på at administrere, som på at udføre opgaverne. De bruger altså knap 100.000 kroner på at administrere de besparelser, som de laver for ditto 100.000 kroner. Seneste tal fra Energitilsynet viser, at der ingen økonomiske skalafordele eksisterer. Det er altså ikke sådan, at jo flere gange man gør et eller andet - jo bedre og billigere bliver man til det. Der føres intet tilsyn med de økonomiske bilag, der ligger bag omkostninger til administration. Hvorfor bliver selskaberne ikke bedst om at dokumentere omkostningerne?

3.7. Overhørte advarsler

Implementeringen og administrationen af ESO i dansk ret er i strid med EU's regler, idet selskaberne åbenlyst ikke løser opgaven bedst og billigst – og idet der ikke føres et effektivt tilsyn, der forhindrer krydssubsidiering og konkurrenceforvriddning. Dette har ministeren modtaget grundigt gennearbejdet juridisk klage på 85 sider på første gang 9. marts 2015. Den blev fremsendt på ny til den nye minister 1. september 2015. Hverken Energistyrelsen eller Energi-, forsynings-, og klimaministeriet, som ministeren delegerede opgaven til, har ønsket at svare på klagen og dermed tage stilling til den. Essensen er, at ministeriet har afvist dette endeligt 1. december 2015 med begrundelsen:

"Energistyrelsens besvarelse kan ikke kvalificeres som en afgørelse i forvaltningsretlig forstand da styrelsen ikke har truffet en beslutning af retlig karakter. Energistyrelsens besvarelse er en del af styrelsens faktiske forvaltningsvirksomhed, idet der alene er tale om administrativ sagsbehandling. Henvisninger til krav i forvaltningsloven samt i udtalelser fra Folketinget ombudsmand er ikke anvendelige i nærværende sammenhæng".

Dette sker til trods for, at klagen har en karakter, der kræver en afgørelse og en begrundelse herfor. De energiselskaber, der ikke har del i godet, har en faktisk og retlig interesse i sagen. Derudover får myndighederne lukket for overhovedet at tage stilling til sagen på dansk grund, ved at afvise at give en begrundelse. At udelukke muligheden for at prøve sagens behandling hos Folketingets ombudsmand er i den sammenhæng også kritisabelt ud fra helt almindelige retsprincipper.

I forlængelse heraf siger netselskaberne til Deloitte ifm. deres ESO-evaluering fra 2015 for Energistyrelsen (side 12-13):

- *"Jeg synes det er en pengemaskine"*
- *"Det er for let at købe katten i sækken og dermed har vi åbnet for et marked, hvor mere tvivlsomme sidegadevekslerer" i større eller mindre grad har frie tøjler"*
- *"Vi har ikke set det store retsopgør endnu, men det kommer. Det er et lovløst marked"*

Ad 4. Aftalebrud

Netselskaberne forhindrer gennemsigtighed med ordningens pengeforbrug og lever ikke op til aftalens grundforudsætning om, at det er netselskaberne der skal opbevare, kontrollere og kvalitetssikre de projekter, som de opkræver penge for ude hos forbrugerne. Der må være en grund til, at det netop er netselskaberne, som politikerne har valgt at indgå aftale med – herunder at aftalekæden skal være ubrudt og at offentligheden skal kunne følge med i brugen af midlerne. Det er offentligheden eksempelvis berettiget til jf. loven om aktindsigt. Det er den ekstra forpligtelse, der følger med, når man påtager sig en samfundsmæssig opgave efter aftale med politikerne.

I dag er alle opgaver – lige på nær underskriften af aftalen med ministeren – placeret i kommercielle koncernforbundne selskaber, hvilket jf. også Deloitte's rapport er et væsentligt fordyrende element i ordningen. Det er vores opfattelse, at dette er et brud på den aftale, som ministeren har indgået med selskaberne så sent som for knap en måned siden.